

Kmetijske in rokodelske novize.

Na svetlobo dane od z. k. kmetijske drushbe.

N° 14.

V frédo 4. kosaperska

1843.

Te novize pridejo vsako frédo na dvéh zhetertnih listih v Ljubljani na svetlo. Plazhujejo se v pisarnizi z. k. kmetijske drushbe v hihi 195 v Šalendrovi ulizi bliso Brega; sa Ljubljano in sa tiste, ki jih ne dobivajo po pošti, sa zelo leto s 2 fl., — sa pol leta s 1 fl.; prejmljejo se pa pri natiskovavzu na Bregu Nr. 190. Po pošti veljajo sa zelo leto 2 fl. 30 kr., — sa pol léta 1 fl. 15 kr. Po vsih z. k. poštah se snajo dobiti.

Nar lepshi iména.

Kdó meni 'smed val li povédati vé,
Nar lepshi, nar flajshi iména,
Ki v ustih narodov vse semlje shivé,
Ko solnze na neb' bres preména?

Nar pervo, nar flajshi in nar bôlj svetó,
Pred kterim vse druge molzhijo,
Imé je Bogá v vsih vékih enó,
Vse ferza naj njemu gorijo!

Sa tém pa nar lépshi imé se glafi
K' ga déte nar pervo imenuje:
Ozhéta in mater'! — Peklénko 'má kri,
Kdór tega se iména framuje.

In trétje, ki ferze tak' fladko spodshgè,
Je drago imé domazhije,
Sa ktero sn pravi junafhko umerjè,
Kri svojo rad sa-njo prelíje.

In kolikor she je na semlji imén,
Sa tebe fladkó ni nobeno,
Zhe ferze imenov téh tvoje ne zén',
In bode naj tudi le eno! Malavafhizh.

N a u k,

kakó shido perdelováti, ali nauk, kakó
murve faditi in shidne zherve ali gofénze
srediti.

(Na dalje.)

5. *Kakó listje ali perje po murvah obirati in
kakó sh-njim ravnati.*

Kadar se perje po murvah she slo in sadofti

rasrafte, se sazhné sa zherve obirati. Glej, de
meje prej oberefh, ki jih je mánj fhkoda, in
mánj to obzhutijo, in mlado mehko perjizhe je
sa mlade zhervizhke boljshi; drevesa pa med tém
zhas imajo perje bolj možno narediti, ki bo sa
starejshi zherve boljshi in sa lepo shido potrebnihi.

Kadar obirash, glej de ozhéf ne odkerhnefh,
fizer bi les potlej ne mogel v drugizh pognati
in bi se dervó ali posushilo ali pa vsaj oslobilo;
torej je treba perje ali od spodej nakvíshko smu-
kati, ali pa she boljshi s fhkarjizami ali pa s
ostrim noshkam ga odresati.

Obirati pa smésh le, kadar rosa she mine,
in pred solnzhnim sahodam jenjati.

Napak bi bilo, zhe bi drevesa zhisto ne obral,
ampak she le potrebno je, de nobeniga lista ali
peresa na njem ne pustish in vse poshkodovane
vejize s ostrim noshem obreshesh. Kmaló bo dre-
vo is ozhéf v novizh pognalo in se spet oselenílo.
Zhe bi pa vsiga listja ne obral, bi se vtegnílo
sgoditi, de ti drevó ufahne, ali pa vsaj prasne
vejize vse oslabé.

Na drevesa plesati ali pa na veje stopati,
kadar se obero, ni dobro, ampak trinogate lojtre
fi naredi, jih k drevesu perstavi, ne pa jih na-nj
naflanjati, in takó drevó oberi. Kosharno, zanjó
ali pa shakelj s lozanjem imej, ga obefti in va-nj
beri, ne pa na tla perja smukati, kjer je smirej
kaj prahú ali pa blata, ali kaj drusiga, ki je
zhervam fhkodljivo.